

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de Statengriffie**Onderwerp**
Toezegging nr 16 emissievrij vervoer
personeel**Zaaknummer**
409796**Behandeld door****Verzonden**

Middelburg, 12 maart 2024

Geachte voorzitter,

In de Statenvergadering van 15 december 2024 heeft portefeuillehouder P&O de heer Nielen toegezegd om de regeling met betrekking tot het emissievrije vervoer van medewerkers bij de Provincie Zeeland te heroverwegen. Middels deze brief wordt Provinciale Staten geïnformeerd over de wijze waarop het College van Gedeputeerde Staten (hierna: het college) invulling heeft gegeven aan voornoemde heroverweging.

Regeling Duurzaam Reizen Provincie Zeeland 2022

In oktober 2020 stelde Zeeland als eerste regio in Nederland een Regionale Energiestrategie (RES 1.0) vast met daarin de doelstelling van het verminderen van CO₂ uitstoot met 49% met betrekking tot zakelijk reizen en conformeerde de Provincie Zeeland zich als werkgever aan de interprovinciale werkgeversvisie 2025 waarin de ambitie wordt uitgesproken om duurzaam reizen te stimuleren en faciliteren. Ook verplicht het Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit de Provincie om vanaf 2024 de CO₂ uitstoot van zakelijk reizen te registreren en maatregelen te treffen¹. Onder het motto "Practice what you preach" zijn deze ambities met de Regeling Duurzaam Reizen Provincie Zeeland 2022 doorgevoerd in de eigen bedrijfsvoering.

Dienstreizen

In de regeling is opgenomen dat, met 2022 en 2023 als transitieperiode, de Provincie Zeeland per 1 januari 2024 de overstap maakt naar volledig duurzaam vervoer voor eigen personeel. De doelstelling was om, in combinatie met een flexibele schil met betrekking tot deelfietsen en deelauto's, te bouwen aan een mobiliteitspark wat in kwaliteit en kwantiteit voorziet in de mogelijkheid om dienstreizen volledig duurzaam te laten plaatsvinden. Uit cijfers blijkt dat dat het wagenpark (nog) niet in de benodigde kwantiteit voorziet, waardoor medewerkers voor dienstreizen regelmatig gebruik moeten maken van eigen vervoer. Om die reden is in december, voorafgaand aan de toezegging in de Statenvergadering van 15 december 2023, tijdens het overleg met de ondernemingsraad aangegeven dat er een voorstel wordt voorbereid om de vergoeding voor dienstreizen met eigen vervoer (emissievrij of niet emissievrij) in stand te laten en, in afwachting van besluitvorming door het college en overleg met de vakorganisaties, de vergoeding voorlopig door te betalen aan medewerkers. Op 12 maart 2024 heeft het college het voorgenomen besluit genomen om de vergoeding in stand te laten.

¹ Het Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit verplicht grote werkgevers om de CO₂ uitstoot van zakelijk reizen van personeel te registreren. Komende jaren wordt gekeken of de CO₂ uitstoot van alle grote werkgevers onder een collectief plafond blijft. Indien de norm niet wordt gehaald, zal er in wetgeving maximum CO₂ uitstoot per reizigerskilometer worden opgenomen en zijn werkgevers verplicht daaraan te voldoen.

Woon-werkverkeer

In de regeling is, in combinatie met bestaande regelingen, een uitgebreid pakket aan maatregelen opgenomen ter bevordering van duurzaam reizen in het kader van woon-werkverkeer:

- Volledige vergoeding van het openbaar vervoer 2^e klasse (ook voor medewerkers die minder dan 10 kilometer van het werk wonen);
- Kilometervergoeding van € 0,23 per kilometer (onbelast) bij reizen met niet gemotoriseerd vervoer (lopen/fietsen)/emissievrij vervoer/carpooling;
- Ophoging van het uit te ruilen bedrag Individueel Keuzebudget voor de aanschaf van een (elektrische) fiets en accessoires van € 749,- naar € 2.000,-;*

* Naast deze maatregelen kunnen medewerkers, die ervoor kiezen om dichterbij het werk te gaan wonen, onder voorwaarden in aanmerking komen voor een verhuiskostenvergoeding.

Tegenover dit pakket aan maatregelen ter bevordering van duurzaam reizen (in het kader van woon-werkverkeer) stond verval van de vergoeding voor woon-werkverkeer met eigen niet emissievrij vervoer per 1 januari 2024. In de regeling is de mogelijkheid opgenomen om op individueel of collectief niveau maatwerk toe te passen om onredelijke uitkomsten/schrijdende situaties te voorkomen. Hierbij kan worden gedacht aan onevenredig veel reistijd door gebruik van het openbaar vervoer (ten opzichte van eigen vervoer), medische redenen, onregelmatige werktijden etc.

Effecten van de regeling

Ongeveer 78% van alle medewerkers reist duurzaam naar het werk (lopen, fietsen, openbaar vervoer of emissievrij eigen vervoer) en voor deze groep levert de regeling uitsluitend voordelen op. Circa 22% van alle medewerkers reist met eigen niet emissievrij vervoer naar het werk en heeft daarvoor in 2023 een vergoeding ontvangen. Deze medewerkers kunnen het financiële nadeel dat zij, vanwege het afschaffen van de vergoeding voor reizen met eigen niet emissievrij vervoer ondervinden, beperken door uitruil van het Individueel Keuzebudget. Daarnaast kunnen zij een verzoek tot maatwerk indienen om de bestaande vergoeding tijdelijk te behouden. Door medewerkers zijn er slechts enkele verzoeken tot maatwerk ingediend en voor de medewerkers van de Brug en Sluisbediening is er, vanwege de onregelmatige werktijden, een collectieve maatwerkafpraak gemaakt. Ondanks het voorgaande heeft de ondernemingsraad aangegeven dat de ontevredenheid onder medewerkers breder leeft.

Ontwikkelingen cao provinciale sector en andere provincies

Momenteel onderhandelen de sociale partners over een nieuwe cao provinciale sector (2024 e.v.). De vakbonden hebben de wens om in de cao provinciale sector uitgangspunten op te nemen waar de lokale provinciale reisregelingen in de financiële zin aan moeten voldoen. Gelet op het voorgaande is het ambtelijk advies om de Regeling Duurzaam Reizen Provincie Zeeland 2022, in afwachting van een cao-akkoord, niet ingrijpend te wijzigen.

Een vergelijking met andere provincies laat een gevarieerd beeld zien. In vijf provincies is de hoofdregel dat medewerkers geen aanspraak kunnen maken op een vergoeding voor woon-werkverkeer met eigen niet emissievrij vervoer, in twee provincies op een beperkte vergoeding (€ 0,06 en € 0,10 per kilometer) en in twee andere provincies € 0,21 per kilometer. Ook werken er twee provincies op dit moment aan een nieuwe regeling. De reisregeling in Zeeland past zodoende in de interprovinciale trend waarin de vergoeding voor woon-werkverkeer met eigen niet emissievrij vervoer wordt stopgezet of beperkt.

Heroverweging vergoeding woon-werkverkeer voor eigen niet emissievrij vervoer

Het college heeft op 12 maart het voorgenomen besluit genomen om de vergoeding voor woon-werkverkeer met eigen vervoer niet emissievrij te verlengen tot 1 januari 2026. Op deze wijze wordt een redelijke overgangperiode gehanteerd, hebben alle medewerkers ruim 3,5 jaar uitsluitend voordeel van de regeling en wordt duurzaam reizen gestimuleerd. Ook wordt de regeling met het voorgenomen besluit niet ingrijpend gewijzigd in afwachting van eventuele cao-afspraken op dit onderwerp.

Verlenging van de transitiefase met twee jaar zorgt er eveneens voor dat de regeling voor een langere periode kan worden gemonitord. Op basis van deze gegevens kan worden gezien of het, teneinde een evenwichtige balans te creëren tussen enerzijds de belangen van medewerkers en anderzijds het belang van de beleidsvoornemens/wettelijke verplichtingen met betrekking tot duurzaam reizen, noodzakelijk is om de regeling aan te passen of op een passende wijze invulling te geven aan de hardheidsclausule (maatwerk voor individuen of groepen medewerkers).

Met de voorgenomen besluiten wordt tegemoet gekomen aan de verzoeken van de ondernemingsraad die aan de WOR-bestuurder zijn gericht.

Proces

Het college heeft op 12 maart 2024 voorgenomen besluiten tot wijziging van de Regeling Duurzaam Reizen genomen. De vakorganisaties zijn op grond van de cao provinciale sector de overlegpartner van de werkgever. Op korte termijn zal een Lokaal Overleg worden belegd om de voorgestelde wijzigingen met de vakorganisaties te bespreken alvorens de regeling (al dan niet met aanpassingen) vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

drs. M.C.J. Franken, secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.